

SYLABUS PRZEDMIOTU/MODUŁU KSZTAŁCENIA

Elementy składowe sylabusu	Opis
Nazwa przedmiotu	<i>Technika mowy</i>
Kod przedmiotu	<i>PPR14</i> <i>PPR14Ww</i>
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	<i>Wydział Sztuki Lalkarskiej</i>
Kierunek	<i>Reżyseria</i>
Forma studiów (Stopień)	<i>Jednolite magisterskie</i>
Tryb	<i>Stacjonarne</i>
Profil kształcenia	<i>Praktyczny</i>
Prowadzący	<i>I Rok: mgr Iwona Ewa Szczęsna</i> <i>II Rok: mgr Julita Elżbieta Cichońska</i>
Kontakt	<i>dziekanat@atb.edu.pl</i>
Status przedmiotu	<i>Podstawowy</i>
Typ przedmiotu	<i>I Rok : obowiązkowy</i> <i>II Rok : wolnego wyboru</i> <i>limit osób: 2</i>
Rok studiów	<i>I, II</i>
Semestr	<i>I, II, III, IV</i>
Forma prowadzenia zajęć	• <i>zajęcia grupowe i indywidualne</i> • <i>ćwiczenia warsztatowe</i> • <i>konsultacje</i>
Wymagania wstępne (warunki	<i>Rok I. Przejście postępowania kwalifikacyjnego na kierunek „reżyseria”.</i>

uczestnictwa)	Rok II. Zaliczone kolejne semestry studiów; zgłoszenie chęci udziału w zajęciach
Cele przedmiotu	1. Wykształcenie umiejętności warsztatowych z zakresu zagadnień wyrazistej mowy: – świadomego i umiejętnego posługiwania się głosem, polegającym na koordynacji oddechu – fonacji, emisji, rezonansu – artykulacji oraz na sprawności, poprawności wymawianiowej i wyrazistości mowy. – wrażliwości słuchowej na wypowiedzane słowo: umiejętności samokontroli słuchowej oraz umiejętności korekty własnych błędów. – umiejętności stosowania zasad poprawnej i wyrazistej mowy. – swobodnego posługiwania się warsztatowymi środkami ekspresji w zakresie wyrazistej mowy oraz umiejętności kreatywnego dostosowania ich do różnorodnych potrzeb artystycznych. 2. Wspieranie studenta w nabywaniu i w rozwijaniu umiejętności warsztatowych oraz inspirowanie go do nieustającego rozwoju, samokształcenia
Treści kształcenia	Ćwiczenia warsztatowe z zakresu zagadnień wyrazistej mowy. I Rok: I Semestr, II Semestr. 1. Ćwiczenia relaksacyjne i aktywizujące fizycznie. Ćwiczenia aparatu oddechowego. Ćwiczenia usprawniające motorykę narządów artykulacyjnych. Ćwiczenia emisyjne, rezonansu. 2. Ćwiczenia wymowy (artykulacji, brzmienia) samogłosek ustnych, samogłosek nosowych oraz spółgłosek zwartych, szczelinowych, zwartoszczelinowych i półotwartych. – w izolacji i w grupach głosek oraz w sylabach, logatomach, wyrazach, zdaniach i tekstach dykcyjnych. – w różnorodnych kontekstach fonetycznych. a) Ćwiczenia korygujące niewyrazistości wymowy, dopasowane do indywidualnych potrzeb studenta. 3. Ćwiczenia z tekstem (wyrazy, zdania i teksty dykcyjne, teksty literackie) – usprawniające wymowę (artykulację, brzmienie) i przyswajające zasady poprawnej i wyrazistej mowy. – kształtujące świadome posługiwanie się elementarnymi środkami ekspresji z zakresu wyrazistej mowy, w obrębie podstawowych czynników prozodycznych: akcentu, intonacji, rytmu mowy.

	II Rok: III Semestr, IV Semestr. 1. Ćwiczenia relaksacyjne i aktywizujące fizycznie. Ćwiczenia aparatu oddechowego. Ćwiczenia usprawniające motorykę narządów artykulacyjnych. Ćwiczenia emisyjne, rezonansu. 2. Ćwiczenia usprawniające i utrwalające wymowę (artykulację, brzmienie) głosek (samogłosek, spółgłosek) oraz grup tych głosek w: sylabach, logatomach, wyrazach, zdaniach i tekstach dykcyjnych. a) Ćwiczenia korygujące niewyrazistości wymowy, dopasowane do indywidualnych potrzeb studenta. 3. Ćwiczenia z tekstem (zdania i teksty dykcyjne, teksty literackie). – usprawniające wymowę (artykulację, brzmienie) i utrwalające zasady poprawnej i wyrazistej mowy. – rozwijające sprawność i wyrazistość wymawianiową w oparciu o teksty zawierające nagromadzenie grup spółgłoskowych wewnątrz wyrazu i na pograniczu wyrazów. – rozwijające środki ekspresji z zakresu wyrazistej mowy, w obrębie: akcentu, intonacji, frazowania, rytmu, tempa mówienia, barwy, dynamiki (nośności, siły, natężenia) głosu.
Efekty kształcenia	I Rok W zakresie wiedzy (W) student: – zna budowę i funkcjonowanie aparatu mowy oraz zasady umiejętnego posługiwania się głosem w wyrazistej mowie (R_W7, R_W14) – zna zasady wymowy (artykulacji, brzmienia), normy wymawianiowe oraz środki ekspresji artystycznego przekazu z zakresu wyrazistej mowy (R_W7, R_W14) W zakresie umiejętności (U) student: – posługuje się w elementarnym stopniu aparatem mowy i koordynuje czynniki, takie jak: właściwa postawa ciała, oddech – fonacja, emisja, rezonans – artykulacja, które kształtują głos oraz wyrazistą mowę; wykazuje poprawność i sprawność wymowy (artykulacji, brzmienia) w zakresie norm wyrazistej mowy; operuje środkami ekspresji w obrębie: akcentu, intonacji, rytmu mowy. (R_U5) – podejmuje samodzielną pracę nad rozwijaniem umiejętności warsztatowych (R_U9) – posługuje się umiejętnościami warsztatowymi z zakresu wyrazistej mowy w formach prezentacji scenicznej (R_U12)

	– <i>posługuje się umiejętnościami warsztatowymi z zakresu wyrazistej mowy współdziałając z innymi osobami w ramach prac zespołowych; słucha współpracowników i wykorzystuje ich uwagi w trakcie realizacji wspólnych prac twórczych (R_U6, R_U7)</i> W zakresie kompetencji społecznych (K) student: – <i>wykazuje świadomość własnych niewyrazistości, błędów w zakresie mowy i dąży do ich korekty (R_K3, R_K4)</i> II Rok W zakresie wiedzy (W) student: – <i>zna budowę i funkcjonowanie aparatu mowy oraz zasady umiejętnego posługiwania się głosem w wyrazistej mowie (R_W7, R_W14)</i> – <i>zna zasady wymowy (artykulacji, brzmienia), normy wymawianiowe oraz środki ekspresji artystycznego przekazu z zakresu wyrazistej mowy (R_W7, R_W14)</i> W zakresie umiejętności (U) student: – <i>sprawnie posługuje się aparatem mowy i koordynuje czynniki (właściwa postawa ciała, oddech – fonacja, emisja, rezonans – artykulacja) kształtujące głos oraz wyrazistą mowę; w zakresie norm wyrazistej mowy wykazuje poprawność i sprawność wymowy(artykulacji, brzmienia) w kontekstach fonetycznych zawierających nagromadzenie trudności wymawianiowych; operuje środkami ekspresji w obrębie: akcentu, intonacji, frazowania, rytmu, tempa mówienia, barwy, dynamiki (nośności, siły, napięcia) głosu (R_U5)</i> – <i>podejmuje samodzielną pracę nad rozwijaniem umiejętności warsztatowych (R_U9)</i> – <i>posługuje się umiejętnościami warsztatowymi z zakresu wyrazistej mowy w formach prezentacji scenicznej (R_U12)</i> – <i>posługuje się umiejętnościami warsztatowymi z zakresu wyrazistej mowy współdziałając z innymi osobami w ramach prac zespołowych; słucha współpracowników i wykorzystuje ich uwagi w trakcie realizacji wspólnych prac twórczych (R_U6, R_U7)</i> W zakresie kompetencji społecznych (K) student : – <i>wykazuje świadomość własnych niewyrazistości, błędów w zakresie mowy i dąży do ich korekty (R_K3, R_K4)</i>
Forma zaliczenia przedmiotu	I Rok I Semestr : Zaliczenie. II Semestr : Zaliczenie z oceną.

	<i>II Rok</i> <i>III Semestr : Zaliczenie z oceną.</i> <i>IV Semestr : Zaliczenie z oceną.</i>
Sposoby weryfikacji	<i>Zaliczenie kolejnych semestrów oraz ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie:</i> – <i>pracy w trakcie wykonywania ćwiczeń warsztatowych przeprowadzanych na zajęciach oraz wypracowanych w domu.</i> – <i>pracy z zakresu wyrazistej mowy w formach prezentacji scenicznej.</i>
Liczba godzin zajęć dydaktycznych	<i>I rok - 60 godz.</i> <i>II rok - 60 godz.</i>
Liczba punktów ECTS	<i>I rok - 2 pkt.</i> <i>II rok - 2 pkt.</i>
Język wykładowy	<i>Język polski</i>
Wykaz literatury podstawowej	<i>1. „Wielki Słownik Poprawnej Polszczyzny”, pod red. A. Markowskiego, PWN, Warszawa 2012.</i> <i>2. M. Walczak – Deleżyńska „Aby język giętki... Wybór ćwiczeń artykulacyjnych od J. Tennera do B. Toczyskiej.” Wrocław 2004.</i> <i>3. D. Michałowska „O polskiej wymowie scenicznej”, PWST, Kraków 2006.</i> <i>4. B. Toczyska „Elementarne ćwiczenia dykcji”, Gdańsk 2010.</i>
Wykaz literatury uzupełniającej	<i>1. K. Stanisławski „Praca aktora nad sobą” cz. II, PWST Kraków 2010.</i> <i>2. M.A. Czechow „O technice aktora”, Kraków 1995.</i> <i>3. K. Linklater „Uwolnij swój głos”, PWST Kraków 2012.</i> <i>4. B. Wiczorek „Sztuka mówienia”, Warszawa 1980.</i> <i>5. B. Toczyska „Głośno i wyraźnie”, Gdańsk 2007.</i> <i>6. B. Toczyska „Sarabanda w chaszcach”, Gdańsk 2006.</i> <i>7. B. Tarasiewicz „Mówię i śpiewam świadomie”, Kraków 2006.</i> <i>8. J. D. Bednarek „Ćwiczenia wyrazistości mowy”, Wrocław 2005.</i> <i>9. M. Lombardo „Przewodnik po starannej polszczyźnie z ćwiczeniami”, Warszawa 1988.</i> <i>10. M. Kotlarczyk „Sztuka żywego słowa”, Lublin 2010.</i>
Uwagi	<i>Zajęcia z tego przedmiotu są komplementarne wobec zajęć z innych przedmiotów, dlatego niezbędna jest współpraca pedagogów z zakresu wymowy z pedagogami z zakresu impostacji, emisji, plastyki ruchu i świadomości ciała, interpretacji, zadań aktorskich oraz technik lalkowych.</i>

Akademia Teatralna im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie
Wydział Sztuki Lalkarskiej w Białymstoku

	<i>Współpraca z logopedą w zakresie indywidualnych potrzeb studenta.</i> <i>Współpraca z Białostockim Teatrem Lalek w zakresie wykorzystania przestrzeni scenicznej do ćwiczeń warsztatowych.</i>
--	---